

سیستوسکوپی چیست؟

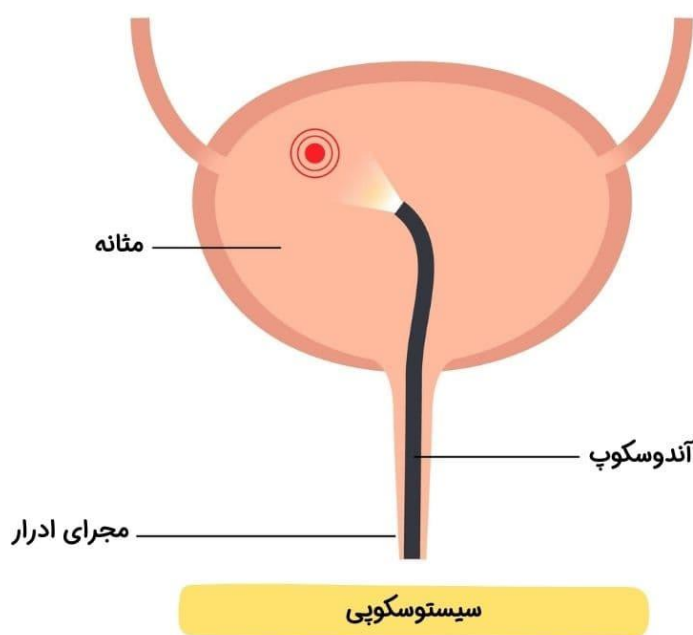
سیستوسکوپی نوعی روش تشخیصی است که با استفاده از یک لوله نازک مجهز به دوربین یا لنز (سیستوسکوپ) امکان مشاهده داخل مثانه و مجرای ادراری را فراهم می‌کند. این روش به پزشک اجازه می‌دهد ساختارهای داخلی مجرای ادراری و مثانه را به صورت مستقیم (Live) ببیند و بررسی دقیقی انجام دهد.

سیستوسکوپی معمولاً توسط متخصص اورولوژی انجام می‌شود و می‌تواند با بی‌حسی موضعی، آرام‌بخش یا بیهوشی کامل انجام گیرد.

انواع سیستوسکوپ

پزشک با توجه به هدف و نیاز روش، مناسب‌ترین نوع سیستوسکوپ را انتخاب می‌کند. 2. نوع سیستوسکوپ وجود دارد:

- سیستوسکوپ انعطاف‌پذیر: این نوع لوله قابل خم شدن است و پزشک می‌تواند مسیر طبیعی مجرای ادراری را دنبال و داخل مثانه و مجرا را بررسی کند.
- سیستوسکوپ سخت: این نوع لوله خم نمی‌شود و پزشک می‌تواند ابزارهای کوچک را از طریق آن وارد کند و سپس فرایند [نمونه برداری](#) را انجام دهد یا تومورها را بردارد. این نوع معمولاً با آرام‌بخش یا بیهوشی عمومی استفاده می‌شود.

کاربردهای سیستوسکوپی

به‌طور کلی، کاربردهای آندوسکوپی مثانه شامل تشخیص، پایش و درمان مشکلات مثانه و مجرای ادراری است.

با استفاده از این روش، پزشک می‌تواند علل بروز علائم مختلف مانند خون در ادرار، تکرر ادرار، درد هنگام ادرار یا بی‌اختیاری را شناسایی کند.

در برخی موارد با ابزارهای ویژه، امکان درمان برخی مشکلات از جمله برداشتن تومورهای کوچک یا رفع تنگی مجرا را فراهم می‌کند.

سیستوسکوپی همچنین به تشخیص بیماری‌هایی مانند موارد زیر کمک می‌کند:

- سرطان مثانه
- سنگ مثانه
- التهاب مثانه
- بزرگ شدن پروستات

آمادگی‌های قبل از سیستوسکوپی

قبل از آزمایش، پزشک ممکن است از شما بخواهد نمونه ادرار بدهید تا وجود عفونت بررسی شود و در صورت لزوم درمان گردد.

در برخی موارد، مصرف آنتی‌بیوتیک قبل و بعد از انجام توصیه می‌شود.

اگر قرار است بیهوشی یا آرام‌بخشی وریدی دریافت کنید، برنامه‌ریزی برای بازگشت به خانه قبل از انجام آزمایش ضروری است (بهتر است شخصی شما را همراهی کند).

همچنین ممکن است لازم باشد از خوردن و آشامیدن برای چند ساعت خودداری کنید و داروهای خاص را طبق دستور پزشک مصرف یا متوقف کنید.

نحوه انجام آندوسکوپی مثانه

در طول سیستوسکوپی، ابتدا مجرای ادراری با ژل بی‌حس‌کننده آماده می‌شود.

سپس سیستوسکوپ که لوله‌ای نازک با دوربین است، به آرامی وارد مجرای ادراری شده و تا مثانه پیش می‌رود. در برخی موارد، داروی آرام‌بخش یا بیهوشی عمومی داده می‌شود تا بیمار راحت باشد.

پزشک از لنز یا دوربین برای مشاهده داخلی مثانه و مجرا استفاده می‌کند و در صورت نیاز مایعات استریل به مثانه تزریق می‌کند تا دید بهتر فراهم شود.

در برخی شرایط، نمونه بافتی گرفته می‌شود یا ابزارهای کوچک برای درمان از طریق سیستوسکوپ وارد می‌شوند.

مراقبت‌های بعد از سیستوسکوپی :

پس از سیستوسکوپی، برخی افراد ممکن است خون‌ریزی جزئی، سوزش یا تکرر ادرار را تجربه کنند.

نوشیدن مایعات فراوان، استفاده از مسکن‌های تجویز شده توسط پزشک و گرم کردن ناحیه مجرای ادراری می‌تواند به کاهش ناراحتی کمک کند.

در صورت دریافت آرام‌بخش یا بیهوشی، ممکن است نیاز باشد بیمار در بخش ریکاوری بماند تا اثر دارو از بین برود. بیشتر بیماران ظرف ۱ تا ۲ روز به فعالیت‌های روزمره بازمی‌گردند.

آیا سیستوسکوپی درد دارد؟

این روش معمولاً باعث درد شدید نمی‌شود، اما ممکن است کمی ناراحتی یا فشار هنگام ورود سیستوسکوپ احساس شود.

استفاده از ژل بی‌حس‌کننده موضعی در مجرای ادراری باعث کاهش درد می‌شود و در مواردی که بیهوشی عمومی یا آرام‌بخش وریدی داده شود، بیمار در طول انجام سیستوسکوپی هیچ دردی احساس نمی‌کند.

ناراحتی معمولاً کوتاه‌مدت است و طی یکی دو روز از بین می‌رود.

عوارض سیستوسکوپی

سیستوسکوپی روشی نسبتاً ایمن است، اما مانند هر روش پزشکی، ممکن است با برخی عوارض و خطرات همراه باشد. شایع‌ترین عارضه بعد از انجام، عفونت مجاری ادراری است که ممکن است باعث سوزش هنگام ادرار، تکرر ادرار و تب خفیف شود و معمولاً با مصرف آنتی‌بیوتیک تجویزی پزشک درمان می‌شود.

برخی بیماران ممکن است خون‌ریزی جزئی در ادرار را تجربه کنند که اغلب روشن یا صورتی کم‌رنگ است و طی یک یا دو روز برطرف می‌شود.

بعد از سیستوسکوپی ممکن است درد شکم، گرفتگی مثانه و ناراحتی هنگام ادرار حس کنید که معمولاً خفیف است و با نوشیدن مایعات فراوان، استراحت و مصرف مسکن‌های بدون نسخه کاهش می‌یابد.

در موارد نادر، عوارض جدی‌تری ممکن است رخ دهد. این عوارض شامل ناتوانی در ادرار به دلیل تورم مثانه یا مجرای ادراری، خون‌ریزی شدید یا طولانی‌مدت و آسیب به مثانه یا مجرای ادراری است. این عوارض ممکن است نیاز به مداخله پزشکی یا جراحی داشته باشد.

علام هشدار شامل تب بالای ۳۸/۵ درجه، درد شدید شکم، خون روشن یا لخته در ادرار و عدم توانایی در دفع ادرار هستند. در صورت مشاهده این علائم، لازم است فوراً با پزشک تماس بگیرید یا به اورژانس مراجعه کنید.

مراجعه به یک مرکز معتبر و رعایت دستورالعمل‌های پیش و پس از سیستوسکوپی می‌تواند خطر عوارض را تا حد زیادی کاهش دهد.

منبع: برونر سوارث